

Okirat száma: 31/2/2025/JF

Alapító okirat

módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A. §-a alapján a HUN-REN Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont alapító okiratát a következők szerint adom ki:

1. A költségvetési szerv megnevezése, székhelye, telephelye

- 1.1. A költségvetési szerv
 - 1.1.1. megnevezése: HUN-REN Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont
 - 1.1.2. rövidített neve: HUN-REN CSFK
- 1.2. A költségvetési szerv idegen nyelvű megnevezése
 - 1.2.1. angol nyelven: HUN-REN Research Centre for Astronomy and Earth Sciences
- 1.3. A költségvetési szerv
 - 1.3.1. székhelye: 1121 Budapest, Konkoly Thege Miklós út 15-17.
 - 1.3.2. telephelyei:

	telephely megnevezése	telephely címe
1	HUN-REN CSFK Konkoly Thege Miklós Csillagászati Intézet	1121 Budapest, Konkoly Thege Miklós út 15-17.
2	HUN-REN CSFK Földrajztudományi Intézet	1112 Budapest, Budaörsi út 45.
3	HUN-REN CSFK Földtani és Geokémiai Intézet	1112 Budapest, Budaörsi út 45.
4	HUN-REN CSFK CSI Pizskéstetői Megfigyelő Állomás	3234 Mátraszentimre, Galyatető Hrsz.: 0234, 0235/2, 0246, 0247/2.
5	HUN-REN CSFK FTI Alkotóház	8083 Csákvár, Akadémia utca 5.
6.	HUN-REN CSFK Gazdasági Igazgatóság	1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 7.

2. A költségvetési szerv alapításával és megszűnésével összefüggő rendelkezések

- 2.1. A költségvetési szerv alapításának dátuma: 1899. május 16.

2.2. A költségvetési szerv jogállását meghatározó jogszabály: a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény

2.3. A költségvetési szerv jogelőd költségvetési szervének

	megnevezése	székhelye
1	Magyar Tudományos Akadémia Földrajztudományi Kutatóintézet	1112 Budapest, Budaörsi út 45.
2	Magyar Tudományos Akadémia Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet	9400 Sopron, Csatkai Endre utca 6-8.
3	Magyar Tudományos Akadémia Geokémiai Kutatóintézet	1112 Budapest, Budaörsi út 45.

3. A költségvetési szerv irányítása, felügyelete

3.1. A költségvetési szerv irányító szervének

3.1.1. megnevezése: HUN-REN Központ

3.1.2. székhelye: 1052 Budapest, Piarista utca 4.

4. A költségvetési szerv tevékenysége

4.1. A költségvetési szerv közfeladata:

A HUN-REN CSFK a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvényben megjelölt közfeladatokat látja el központi költségvetési szervként, a jelen alapító okiratban meghatározott és részletezett körben.

4.2. A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:

	szakágazat száma	szakágazat megnevezése
1	721000	Természettudományi, műszaki kutatás, kísérleti fejlesztés

4.3. A költségvetési szerv alaptevékenysége:

4.3.1. A HUN-REN CSFK alaptevékenysége csillagászati és földtudományi (földrajzi, földtani, geokémiai) kutatások végzése, felfedező kutatások (alapkutatások) végzése, eredményeinek felhasználásra való előkészítése, illetőleg közzététele; a felfedező kutatáshoz szükséges elméleti vizsgálatok, obszervatóriumi, terepi és laboratóriumi mérések végzése, tudományos műszerek, módszerek kialakítása, valamint a mérési adatok tudományos feldolgozása és publikálása, obszervatóriumok és laboratóriumok fenntartása, illetőleg szükség esetén újak létesítése.

4.3.2. A HUN-REN CSFK és intézetei a kutatási alaptevékenység körében kiemelten foglalkoznak a következő tudományterületekkel és kutatási feladatokkal:

A csillagászat és asztrofizika területén:

Csillagászati alapkutatásokat végez az univerzumban érvényesülő sajátos törvények feltárására és mind mélyebb megismerésére. A kutatóközpont csillagászati kutatási alaptevékenysége során kiemelten foglalkozik a következő területekkel:

- a csillagok és a Nap fizikája, belső szerkezete, fejlődése: a csillagok pulzációja, aktív jelenségek csillagok légkörében, napaktivitás;
- a csillagok körüli tér, benne a Naprendszer kutatása: csillagkeletkezés és az interstelláris anyag fizikája, exobolygórendszerek, a Naprendszer égitestjei;
- a Tejútrendszer és szerkezeti egységeinek kutatása;
- extragalaktikus csillagászat, szupernóvák, galaxisok, nagyléptékű struktúrák kutatása;
- nukleáris asztrofizika, a kémiai elemek keletkezése és a Tejútrendszer kémiai fejlődése;
- laboratóriumi asztrofizika, meteoritkutatás és naprendszeri égitest-minták laboratóriumi elemzése, asztrogeokémia;
- űrcsillagászati kutatások, többszörös és többhullámhosszú csillagászat;
- a mesterségesen kibocsátott elektromágneses sugárzások (különösen a csillagászati megfigyeléseket is érintő tartományokban, pl. fényszennyezés) környezeti hatásainak tanulmányozása és mérése;
- egyéb témák, interdiszciplináris kutatások, innováció és technológia: nagyenergiás asztrofizikai folyamatok, csillagászat-történet, földi és űrbéli eszközök műszerfejlesztése.

A földrajz tudomány területén:

- a földrajz elméleti alapjainak továbbfejlesztése;
- térbeli folyamatok és struktúrák, illetve azok kölcsönhatásainak kutatása;
- az ember és környezete kapcsolatának tér- és időbeli vizsgálata;
- a földrajzi környezet elemeinek minősítése, különös tekintettel a természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásokra, valamint a Kárpát-medence (főként Magyarország) területén megfigyelhető társadalmi-gazdasági problémákra;
- a korszerű Magyarország-kép földrajzi alapú kialakítása („Magyarország Nemzeti Atlasza”) és a hagyományosan kormányzati munkát is segítő nemzet- és honismereti földrajzi kutatások folytatása a Kárpát-medencében.

A földrajztudományi alapkutatások diszciplináris súlypontjai:

- a társadalomföldrajzi kutatások területén: a társadalmi-gazdasági térfolyamatok, térszerkezetek társadalomföldrajzi kutatása (különös tekintettel a társadalmi struktúrára, népesedésre, a településhálózatra, a gazdaság egyes ágaira ható térfolyamatokra, a térséget érintő, földrajzi jellegű innovációs kutatásokra);
- a természetföldrajzi kutatások területén: a környezeti feltételek, az ősföldrajzi és a jelenkori felszínfejlődés változásainak természetföldrajzi kutatása (különös tekintettel a geomorfológiai, negyedidőszaki kutatásokra, a tájdegradációra, a környezetföldrajzi, tájökológiai, víz- és talajföldrajzi kutatásokra);
- a fentiekhez kapcsolódó terepi, laboratóriumi és geoinformatikai-kartográfiai tevékenység végzése.

A földtan területén:

a kutatóközpont az ásványtan-kőzettan-geokémiai kutatáshoz kapcsolódó szerkezetföldtani, vízföldtani és a tágabb értelemben vett környezetföldtani kutatásokat végez Magyarország és tágabb környezetének (Alp-Kárpát-Dinári régió) területén. A kutatóközpont földtani kutatási alaptevékenysége során kiemelten foglalkozik

- az üledékképződést a mezozoikum és a kainozoikum során befolyásoló földtani tényezők meghatározásával;

- a paleoklíma földtörténeti időléptékű változásainak földtani vizsgálatával.

A geokémia területén:

geokémiai alapkutatásokat végez a kőzetgenetika, az ásványi nyersanyagképződés és a környezet-geokémia területén.

A kutatóközpont geokémiai kutatási alaptevékenysége során kiemelten foglalkozik a következő területekkel:

- magmás, metamorf és üledékes kőzetrendszerek genetikai vizsgálata, különös tekintettel a Kárpát-medence litoszférájának megismerésére, valamint a kőzetgenetikai ismeretek alkalmazása az archeometria területén;
- Magyarország természeti környezetének geokémiai állapotfelmérése a természetes háttér és antropogén szennyezők viselkedésének feltárásához;
- a Kárpát-medence környezeti változásainak (többek között klímaváltozásainak) geokémiai vizsgálata;
- szilárd- és fluidumfázisú ásványi nyersanyagok genetikájának vizsgálata és alkalmazási lehetőségeik feltárása geokémiai módszerekkel.

4.3.3. A HUN-REN CSFK kutatási feladataihoz kapcsolódó egyéb feladatok:

- tevékenységével összefüggésben tudományos, szak- és ismeretterjesztő kiadványokat jelentet meg;
- segíti a tudomány eredményeinek széles körű kommunikációját, tudománykommunikációs feladatokat lát el;
- együttműködik hazai kutatóhelyekkel, velük közös kutatásokat folytat; kapcsolatokat tart fenn és létesít más országok tudományos intézményeivel, nemzetközi tudományos társaságokkal; elősegíti a magyar csillagászati és földtudományi kutatások jelenlétét a nemzetközi tudományos életben;
- hazai és nemzetközi tudományos programokat és konferenciákat szervez,
- szorgalmazza és segíti a tudományos kutatások eredményeinek társadalmi és gazdasági hasznosítását;
- a felsőoktatási intézményekkel együttműködve részt vesz az oktatómunkában, közös kutatási, képzési és továbbképzési feladatokat lát el;
- szorgalmazza és segíti a tehetséggondozást a kutatói utánpótlás biztosítása érdekében, ehhez együttműködik a területen aktív közoktatási és felsőoktatási intézményekkel;
- szakkönyvtárat működtet,
- segíti a nemzetközi tudományos kapcsolatok fejlődését,
- a használatában lévő ingatlanokat nyilvántartja, ellátja azok üzemeltetési, fenntartási feladatait,
- kutatási infrastruktúrát működtet, fejleszt és tart fenn, ezekhez kutatási eszközöket és anyagokat szerez be.

4.4. A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

	kormányzati funkciószám	kormányzati funkció megnevezése
1	013340	Az állami vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
2	014030	Természettudományi, műszaki alapkutatás
3	015010	Általános közszolgáltatásokkal kapcsolatos alkalmazott kutatás és fejlesztés
4	035010	Közrenddel és közbiztonsággal kapcsolatos alkalmazott kutatás és kísérleti fejlesztés
5	041170	Műszaki vizsgálat, elemzés

6	048010	Gazdasági ügyekkel kapcsolatos alkalmazott kutatás és fejlesztés
7	049020	K+F tevékenységekhez kapcsolódó innováció
8	055010	Környezetvédelemmel kapcsolatos alkalmazott kutatás és fejlesztés
9	082042	Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása
10	082043	Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme
11	082044	Könyvtári szolgáltatások
12	083020	Könyvkiadás
13	083030	Egyéb kiadói tevékenység
14	085010	Szabadidős tevékenységekkel, sporttal, kultúrával és vallással kapcsolatos alkalmazott kutatás és fejlesztés
15	093010	Felsőfokú végzettségi szintet nem biztosító képzések
16	094120	Szakirányú továbbképzés
17	094210	Felsőfokú oktatás
18	095020	Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés

4.5. A költségvetési szerv illetékessége, működési területe: országos

4.6. A költségvetési szerv vállalkozási tevékenységének felső határa:

A költségvetési szerv vállalkozási tevékenységének felső határa a módosított kiadási előirányzatok 33%-a.

5. A költségvetési szerv szervezete és működése

5.1. A költségvetési szerv vezetőjének megbízási rendje:

A HUN-REN CSFK egyszemélyi vezetés alatt áll, tevékenységét a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény alapján vezető állású munkavállalóként a főigazgató irányítja.

A főigazgatót a HUN-REN Központ elnöke nevezi ki határozatlan időre és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat.

A főigazgató kiválasztásának módjáról és az egyéb munkáltatói jogok gyakorlásáról a HUN-REN Központ elnöke belső szabályzatban rendelkezik.

5.2. A költségvetési szervnél alkalmazásban álló személyek jogviszonya:

	foglalkoztatási jogviszony	jogviszonyt szabályozó jogszabály
1	munkaviszony	a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény

ZÁRADÉK

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 5. § (4) bekezdése alapján a Magyar Államkincstár nevében igazolom, hogy jelen alapító okirat módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövege megfelel az alapító okiratnak a HUN-REN CSILLAGÁSZATI ÉS FÖLDTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT 2025. március 11. napján kelt, 2025. március 18. napjától alkalmazandó 31/1/2025/JF okiratszámú módosító okirattal végrehajtott módosítása szerinti tartalmának.

Kelt: Budapest, 2025. március 18.